

Nota

SPORT EN BEWEGEN 2018-2021

November 2017

Teylingen. *Moderne dorpen midden in de wereld*

gemeente TEYLINGEN

Inhoudsopgave

Voorwoord		**1**
Inleiding		**3**
Leeswijzer		**5**
Hoofdstuk 1	**Analyse / trends en ontwikkelingen**	**7**
Hoofdstuk 2	**Visie**	**11**
Hoofdstuk 3	**Beleid**	**15**
	Beleid accommodaties	15
	Beleid Sport en bewegen	18
Hoofdstuk 4	**Financiën**	**21**
Hoofdstuk 5	**Toetsingsmodel**	**25**
Hoofdstuk 6	**Monitoring en evaluatie**	**29**
Bijlage 1	GGD lokale cijfers	30
Bijlage 2	Regeerakkoord / reactie VSG	35
Bijlage 3	Faciliterende taak gemeente bij sportvoorzieningen	38
Bijlage 4	Overzicht MOP sportparken	40
Bijlage 5	Toetsingsmodel	41

Voorwoord

Voor u ligt de nota Sport & bewegen 2018-2021 van de gemeente Teylingen. Deze nieuwe nota van de gemeente Teylingen vervangt de bestaande sportaccommodatienota 2012 - 2015. De uitdaging die deze nota heeft meegekregen is om het beleid meer te laten zijn dan sportaccommodatiebeleid alleen. Bij Sport & bewegen komt meer kijken dan alleen de accommodaties en voorzieningen. In samenwerking met stichtingen, verenigingen, sporters, bestuur sportcafé, geïnteresseerden en raadsleden is deze nota tot stand gekomen. Kortom, iedereen die een bijdrage kon leveren aan de nota Sport & bewegen is de mogelijkheid gegeven betrokken te zijn bij de ontwikkeling van het beleid. Dit om zo veel mogelijk input te ontvangen en zo'n groot mogelijk draagvlak te creëren voor deze nota; een nota Sport & bewegen door en voor de inwoners van Teylingen.

De gemeente profileert zich als gemeente die sport en bewegen belangrijk vindt. De ambities van de gemeente zijn dat zij het mogelijk wil maken en bevorderen dat iedere Teylinger enige vorm van sport of beweging kan uitoefenen, in zijn/haar interessegebied en in een bereikbare omgeving ligt en tegen een redelijk betaalbare prijs mogelijk is. De gemeente vindt goede voorzieningen, multifunctioneel in gebruik en openbaar toegankelijk waar mogelijk belangrijk. Duurzaamheid en milieu zijn verder belangrijke punten om mee te nemen. Verdere aansluiting met het sociaal domein zal worden gezocht en er wordt gekeken naar nieuwe verbindingen tussen sport en bewegen.

Ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen laten ons, samen met stichtingen en verenigingen, nadenken over ander gebruik van ruimtes en velden. Ook veranderingen in de Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo), waarin een van de doelstelling is dat mensen langer vitaal blijven en minder snel een beroep doen op de zorg, heeft duidelijk invloed op deze nota. Maatschappelijke betrokkenheid van de inwoners van Teylingen is van grote waarde. Alle vrijwilligers zijn wij zeer dankbaar voor het mede mogelijk maken dat Teylingers sporten. Een sportief en bewegend Teylingen!

Bas Brekelmans,
Wethouder sport Teylingen

Inleiding

Het gemeentelijk sportbeleid richtte zich tot nu toe vooral op basissporten. De gemeente faciliteerde deze sporten voornamelijk met accommodaties en voorzieningen (stenen). Uit de evaluatie van de oude Nota is geconcludeerd dat, als de gemeente aantrekkelijk wil blijven op het gebied van sport, een koerswijziging gewenst is.

Aan de hand van een Startnotitie is een proces gestart om tot nieuwe inzichten te komen. Belanghebbenden, commissie Welzijn en diverse betrokken Stichtingen hebben input geleverd door een enquête in te vullen, hun reactie te geven door input te geven via de out of the box dozen en inhoudelijke gesprekken te voeren. Hieruit en uit de discussie met de raad, vloeide de keuze voort om de nieuwe nota in een breder perspectief te plaatsen door Sport en Bewegen als doel te kiezen. Dit vergde verder afstemming met de beleidsvelden Sociaal Domein op het gebied van gezondheid en de WMO, maar ook op het gebied van Duurzaamheid om te onderzoeken wat een win-win situatie oplevert.

De nieuwe nota Sport & bewegen wil ook continuïteit bieden aan vorige beleid, waarbij de accommodaties en voorzieningen centraal stonden. Op onderdelen zijn aanpassingen gedaan of is een bredere toepassing van het beleid mogelijk gemaakt.

Dat alles heeft geleid tot deze nota Sport & bewegen Teylingen 2018-2021.

Coalitieakkoord 2014-2018

Samen werken aan een duurzaam Teylingen is een van de drie speerpunten van het akkoord. Onder het uitgangspunt "duurzame ontwikkeling" wordt verstaan; "de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen. Dit uitgangspunt geldt als integraal toetsingscriterium bij alle maatregelen (zowel op lange als korte termijn en zowel bij de beleidsformulering als bij beleidsuitvoering) die ter uitvoering van dit coalitieakkoord door het college zullen worden genomen."

Duurzaamheid draait in het collegeprogramma om méér dan nieuwe manieren van produceren, alternatieve energiebronnen en luchtkwaliteit. Het gaat ook om investeren in de "samenredzaamheid" van inwoners en hun netwerken. De "Agenda Duurzaam Teylingen: Bouwen van waarde 2016-2018" kent daarmee niet alleen een ruimtelijke en een beheercomponent maar ook een sociale.

Op het gebied van sport en cultuur staat in het coalitieakkoord specifiek het volgende: 'sport en cultuur moeten toegankelijk zijn voor iedereen' en daarom wordt de regeling sport en cultuur gehandhaafd. Deze regeling heeft als doelstelling inwoners die financieel minder draagkrachtig zijn, in staat te stellen aan sport en cultuur te kunnen (blijven) deelnemen'[1].

Verder staat er 'sport is gezond en draagt bij aan ons fysiek en geestelijk welzijn. Daarom zal de gemeente sport stimuleren en faciliteren voor alle bevolkingsgroepen. Sport is met name voor de jeugd erg belangrijk en daarom zal de gemeente de samenwerking stimuleren tussen sportverenigingen en scholen. Daarbij wordt ook aandacht gegeven aan sportactiviteiten in de buitenschoolse en naschoolse opvang en bij het realiseren van Brede Scholen.'

1 Zie ook WMO Transformatie Agenda 2017-2018

Leeswijzer

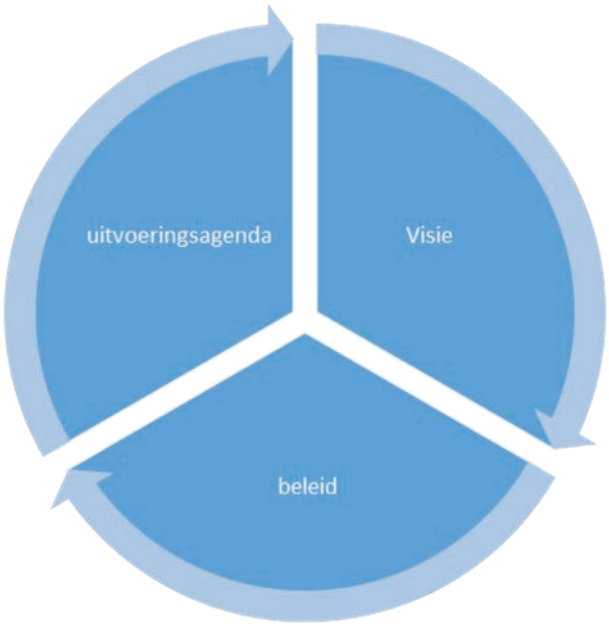
Deze nota is trapsgewijs opgebouwd.

- Eerst wordt een korte analyse gegeven van de trends en ontwikkelingen die relevant zijn op het gebied van Sport.
- Vervolgens wordt de visie weergegeven voor de langere termijn, waarbij aansluiting & verbinding wordt gelegd met andere beleidsterreinen zoals gezondheid, duurzaamheid en de WMO.
- Daarna volgt het beleid waarin keuzes worden gemaakt voor specifieke thema's en waarin belanghebbenden belangrijke (toetsings-)kaders, normen en antwoorden kunnen vinden voor door hun gestelde vragen of voorgestelde initiatieven.
- Na de financiële weergave volgt nog een extra toelichting op het toetsingsmodel.

Uitvoeringsagenda

Naast deze nota is een uitvoeringsagenda opgesteld. De uitvoeringsagenda is dynamisch en gericht op actuele zaken die nog nader moeten worden uitgewerkt. De agenda beschrijft welke activiteiten en interventies worden ingezet om de geformuleerde doelen te realiseren en welke middelen en instrumenten daarvoor nodig zijn. Het is nadrukkelijk de wens en het doel van de agenda om aangevuld te worden met nieuwe kansrijke initiatieven vanuit of in samenwerking met het maatschappelijk middenveld. Hier geeft het college o.a. invulling aan door lokaal structureel overleg met sport en welzijnsorganisaties te organiseren. Daarnaast geeft het inzicht in de concretisering van de visie en het beleid voor de komende jaren.

Door deze opbouw leent de nota zich voor een cyclische benadering die gekoppeld kan worden aan de begrotingscyclus, gericht op monitoring en evaluatie.

1

Hoofdstuk 1

Analyse van trends en ontwikkelingen

Sporten los van plaats en tijd

Een van de belangrijkste sociale trends is de individualisering van de samenleving. Hierdoor doen vaste verbintenissen en gezagsverhoudingen er steeds minder toe, terwijl de verschillende netwerken waarin mensen functioneren belangrijker worden. Eigen verantwoordelijkheid, zelfontplooiing, autonomie, eigen keuze en eigen regie zijn kernwoorden bij de individualisering[2]. Deze trend is ook terug te zien in sportdeelname. Naar verwachting sporten in 2030 minder mensen bij een sportclub en meer in individueel verband of in zelfgeorganiseerde groepen.

Het sportaanbod zal zich aan de vraag aanpassen. Naast maatschappelijk organisaties zoals sportverenigingen kunnen scholen, ondernemers en seniorenorganisaties op deze ontwikkeling inspelen. Het flexibeler omgaan met lidmaatschappen is een van de trends die zich daarbij aftekent.

De individualisering heeft ook effect op de inzet van vrijwilligers in verenigingsverband. Tot nu toe lijkt het erop dat mensen zich in willen blijven zetten voor de sport(vereniging). De verwachting is dat vrijwilligerswerk echter wel een andere, meer sporadische, vorm zal krijgen. Het wordt meer gekenmerkt door persoonlijke voorkeuren, tijdelijke verbanden en het 'hoppen' tussen vrijwilligerswerk in verschillende contexten. Een tegenbeweging is dat clubs in toenemende mate sporters of ouders van jeugdleden zullen verplichten om een bijdrage te leveren aan de club. Trendmatig is vrijwilligerswerk in de sport vaker het terrein van de jongeren of volwassenen met kinderen dan van ouderen, evenals het bezoeken van sportwedstrijden of - evenementen. Vergrijzing kan er dus toe leiden dat relatief gezien minder mensen vrijwilligerswerk doen en evenementen bezoeken. Daar staat tegenover dat ouderen langer fit blijven en dus langer actief kunnen zijn als vrijwilliger en sport fan.

2 Sociaal-culturele ontwikkelingen, RIVM

Sport als leefstijl

Sport, recreatie, ontspanning en vermaak gaan steeds meer door elkaar lopen. Er is een tendens dat sport steeds meer gezien wordt als middel om maatschappelijke doelen te realiseren en wordt beschouwd als een essentieel onderdeel voor een fysieke en sociale gezonde samenleving. Binnen een vereniging of groep sporters is aandacht voor sociale en maatschappelijke facetten. Dit uit zich bijvoorbeeld in vitaliteitsprogramma's voor verschillende doelgroepen, depressieve mensen, inactieven, ouderen en dementerenden. Ook evenementen als 'funruns, colorruns of mudmasters' maken een opmars door. Dat sport gezien wordt als leefstijl is terug te zien in de bloeiende handel in sportkleding, sportschoenen en andere sportartikelen. Sportkleding en sportschoenen zijn zelfs deel gaan uitmaken van het alledaagse modebeeld, zelfs onder niet-sporters.

Technologie

Door de komst van nieuwe technologische middelen zoals smartphones en *wearables* zullen mensen steeds meer informatie over hun eigen (sport)prestaties en gezondheid meten, monitoren en delen. Ook games zullen steeds meer gebruikt worden om bewegen aantrekkelijker, toegankelijker en persoonlijker te maken. Ontwikkelingen in *augmented* en *virtual reality* kunnen thuissporten in de toekomst nog interessanter maken. Doordat individuele sporters steeds vaker hun prestaties en gezondheid bijhouden komen er meer data beschikbaar die bijdragen aan de kennis over sportdeelname en beweeggedrag. Personificatie van aanbod zal de individuele interesses beter voeden. Technologische ontwikkelingen brengen echter ook nieuwe mogelijkheden tot passieve consumptie en inactief gedrag met zich mee en zijn daarmee zowel een kans als bedreiging voor de sport.

Demografische ontwikkeling Teylingen

Door GGD HM (Hollands Midden) zijn gebiedsprofielen opgesteld. Een gebiedsprofiel geeft inzicht in een aantal demografische ontwikkelingen en (gezondheids)problemen in een specifiek gebied binnen de gemeente. De gemeente Teylingen is hierbij opgedeeld in de drie kernen: Sassenheim, Voorhout en Warmond (zie bijlage 1). Als gekeken wordt naar de leeftijdsopbouw en bevolkingsontwikkeling blijkt dat voor alle drie de kernen een stijging te zien is van het aantal 65+, een daling van 20 tot 64-jarigen in Sassenheim en Warmond en een lichte daling van jongeren in Sassenheim. Het aantal jongeren en volwassenen in Voorhout en het aantal jongeren in Warmond blijft nagenoeg gelijk. Dit is ook zichtbaar in de leerlingenprognoses en daarmee in de behoefte aan gymvoorzieningen. Op basis van de demografische ontwikkelingen kan worden geconcludeerd dat de gemeente Teylingen weliswaar in bevolkingsaantal groeit, maar er sprake is van een licht vergrijzende samenstelling. Juist binnen de leeftijdsgroepen waar de verenigingen actieve sporters uit genereren is sprake van een te verwachte daling. Daar komt de bedreiging bij van de landelijke trend van dalende participatie in verenigings- en teamsporten.

Ontwikkeling (sport)verenigingen

Onderzoek naar de ontwikkeling van de verenigingen in de afgelopen jaren toont aan dat de afgelopen vijf jaar het ledenaantal nagenoeg stabiel is. De meeste verenigingen verwachten dat deze stabilisering zich de komende jaren doorzet. Door te spelen op hoog niveau zien de verengingen wel aanwas van talenten van buiten de gemeente. Ondanks inzet op een toename van sportparticipatie is de verwachting, gelet op bovenstaande demografische ontwikkelingen in de voor sportverenigingen belangrijkste leeftijdscategorieën, dat het totale bestand aan verenigingsleden niet zal stijgen, maar eerder iets zal dalen.[3] De behoefte aan sportzalen zal hiermee in de komende jaren mogelijk ook afnemen.[4]

3 Zie onderzoek behoefteonderzoek binnensportaccommodaties 30 juni 2017 van ICS-adviseurs

4 Vervolgonderzoek moet hier meer duidelijkheid over geven inclusief de consequentie voor extra voorzieningen voor topsport.

2

Hoofdstuk 2

Visie op sporten en bewegen

Sport en bewegen als doel en middel

Bewegen heeft een grote preventieve functie op het gebied van gezondheid. Het kan onder andere helpen om stress, depressieve klachten of obesitas te verminderen of te voorkomen. Het faciliteren en stimuleren van bewegen en sportbeoefening met het oog op de gezondheid is daarmee van groot belang voor de gemeente. Ook in het nieuwe regeerakkoord wordt dit belang erkend (zie bijlage 2). Door met anderen te bewegen wordt de sociale cohesie in de gemeente vergroot en wordt bijgedragen aan het collectieve belang. Gedacht kan worden aan het verminderen van eenzaamheid, het sociale netwerk of actief burgerschap. Hiermee is sport en bewegen een middel om bij te dragen aan de leefbaarheid in de gemeente. Het faciliteren, stimuleren en regisseren van de sportbeoefening met het oog op een fysieke en sociale gezonde samenleving staat centraal. Sporten en bewegen staan daarmee centraal in de visie van de gemeente.

Breedtesport

Met breedtesport wordt bedoeld de sportbeoefening door alle lagen van de bevolking op amateurbasis. Zoals in het coalitieakkoord al staat is "sport (is) gezond en draagt bij aan ons fysiek en geestelijk welzijn. Daarom zal de gemeente sport stimuleren en faciliteren voor alle bevolkingsgroepen." Door niet alleen basissporten te faciliteren maar breder te kijken naar sport en bewegen, krijgen alle sportverenigingen en stichtingen binnen Teylingen een kans om zich verder te ontwikkelen.

Topsport

Teylingen is trots op alle sporters die binnen de diverse verenigingen of individueel op hoog regionaal, landelijk of zelfs internationaal niveau sporten. Sport op hoog niveau heeft effect op de gemeenschap. Het is een stimulans voor andere inwoners om zelf ook actief te gaan sporten (inspiratiewaarde). Omdat men zich identificeert met een deelnemende sporter of team uit het dorp (de regio of nationaal) heeft topsport een sociaal bindende kracht en een saamhorigheidsgevoel tot gevolg

(identificatiewaarde). Daarnaast heeft lokale topsport een economische waarde door de publieke belangstelling die bestaat voor topsportprestaties. In verbinding met media en bedrijfsleven komen grote topsportevenementen tot stand.

Gezondheid

De prestatieafspraken uit de WMO richten zich op het bevorderen van maatschappelijke participatie van diegenen die om welke reden dan ook minder zelfredzaam zijn. Het maatschappelijke belang van sport en bewegen wordt dus steeds groter. [5] Door een koppeling te maken tussen het gemeentelijke sport (en bewegen) beleid en de nieuwe Omgevingswet, waarin de fysieke, gezonde leefomgeving centraal staat, levert het lokale gezondheidsbeleid een bijdrage aan gewenst gedrag én een verbeterde leefomgeving. Het integrale gemeentelijk beleid heeft op deze wijze positieve sturingsmogelijkheden in handen voor sportdeelname tegen overgewicht, depressie, maar ook ten behoeve van kwetsbare en sociaal uitgesloten mensen, mensen met een verstandelijke of fysieke beperking en ter bestrijding van eenzaamheid. Daarnaast levert deze aanpak verschillende vormen van samenwerking op waarbij de gemeente de regierol vervult om alle partijen maximaal in te zetten. Van sport en bewegen kan zo een grotere bijdrage en impact worden verwacht op het gebied van preventie & positieve gezondheid.

Duurzaamheidsagenda Teylingen 2016-2018 "Teylingen volledig duurzaam in 2030"

Op het gebied van sportaccommodaties en -voorzieningen valt bij duurzaamheid te denken aan klimaatneutraal, circulair en met oog voor de biodiversiteit. Bij het onderhoud en vernieuwing van voorzieningen moet maximaal worden ingezet op duurzaamheid. Maar, zoals ook al gesteld in het coalitieakkoord, draait duurzaamheid om méér dan nieuwe manieren van produceren, alternatieve energiebronnen en luchtkwaliteit. Het gaat ook om investeren in de samenredzaamheid van inwoners en hun netwerken. In sociale duurzaamheid, zoals interactie(s) binnen de gemeenschap, het zelf organiserend vermogen en het delen van kennis en talenten, is deels een antwoord te vinden op de trend van individualisering in de sport.

Samenwerken

De gemeente Teylingen wil haar inwoners en partners met deze nota Sport & bewegen Teylingen 2018-2021, nadrukkelijk enthousiasmeren en stimuleren om sportieve activiteiten en projecten te ontwikkelen die een bijdrage leveren aan de bredere beleidsdoelstellingen van sport en bewegen.

5 Sinds 1 januari 2015 is er sprake van decentralisatie, dit wordt ook wel de transitie in het sociaal domein genoemd. Dit houdt in dat gemeenten verantwoordelijk zijn geworden voor de jeugdzorg, de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en voor de begeleiding en dagbesteding van mensen die langdurige zorg nodig hebben.

3

Hoofdstuk 3

Beleid

De vorige sportaccommodatienota liep tot 2016. Zoals de naam al aangeeft, onderbouwde deze nota vooral het beleid van de gemeente met betrekking tot het faciliteren van accommodaties en voorzieningen ten behoeve van sport. De nieuwe visie richt zich op het bredere perspectief van sport en bewegen. Het beleid onderbouwt de specifieke thema's verder en gaat in op hoe de (maatschappelijke) doelen worden bereikt.

Het beleid steunt op twee pijlers:

- Accommodaties; welke sporten faciliteert de gemeente met fysieke gebouwen en/of voorzieningen.
- Sport en Bewegen; hoe regisseert en stimuleert de gemeente de verbinding tussen verschillende sectoren en verschillende partijen om te komen tot een gezondere leefstijl en positief leefklimaat.

In onderstaande worden de twee pijlers verder uitgediept waarin de resultaten en kaders van de eerder besproken startnotitie en keuzenota zijn verwerkt.[6]

Accommodaties

Voortzetting faciliterende rol

De faciliterende rol van de gemeente op het gebied van sportaccommodaties ontwikkelde zich de afgelopen jaren langs de volgende lijnen:

- Grondexploitatie: De gemeente is eigenaar is van de grond waarop gemeentelijke sportvoorzieningen zijn gebouwd. Deze stelt zij gratis of tegen een kleine vergoeding voor het recht van opstal/erfpacht beschikbaar aan verenigingen of beheersstichtingen.
- Aanleg en renoveren van accommodaties (sporthallen en velden): De gemeente heeft de afgelopen jaren verschillende voorzieningen aangelegd voor basissporten.
- Subsidie/bijdrage voor onderhoud accommodaties: De gemeente geeft Stiwa jaarlijks subsidie om de binnensportaccommodaties te onderhouden en te beheren. Het onderhoud aan buitensportaccommodaties gebeurt door de verenigingen / stichtingen zelf.
- Exploitatie accommodaties: Stiwa exploiteert de binnensportaccommodaties, zij ontvangt een subsidie om deze te kunnen exploiteren en betaalt huur aan de gemeente. De buitensportaccommodaties worden geëxploiteerd door de verenigingen / stichtingen (zonder bijdrage vanuit de gemeente / buitensport betaald dit zelf).

Het beleid met betrekking tot de accommodaties wordt voorgezet en richt zich steeds meer op decentralisatie. Dit blijkt onder andere uit het feit dat het dagelijkse onderhoud, beheer en exploitatie bij de verenigingen/stichtingen is belegd.

Decentralisatie

Omdat verdere decentralisatie gewenst is, kent de gemeente – in overleg tussen wethouder en specifieke stichting – aan het begin van ieder kalenderjaar de gereserveerde bedragen uit de meer jaren onderhoudsplannen (MOP) toe aan de stichtingen. Ook bij (in de MOP's) geplande vervangingsinvesteringen wordt verdere decentralisatie toegepast.[7] Voorwaarde vanuit de gemeente blijft dat ten minste wordt voldaan aan de minimale eisen van door de landelijke koepels / verenigingen gestelde normen en kwaliteitseisen.

Van de gemeente wordt een zakelijke houding verwacht om willekeur te voorkomen. Daarbij streeft de gemeente ook naar zelfstandig ondernemerschap van de huidige stichtingen.

Professionalisering

Omdat er meer verantwoordelijkheid terecht komt bij bestaande beheersstichtingen van voorzieningen en accommodaties moet een verdere professionaliseringsslag ondersteund worden. De aandacht gaat daarbij ook uit naar de meer inhoudelijke taken op het gebied van sport en bewegen en duurzaamheid. In samenspraak met de stichtingen van de binnen- en

6 Commissie april 2016 / Raad oktober 2016

7 Dit staat los van het toetsingskader.

buitensportvoorzieningen onderzoekt de gemeente verder hoe de structuur, rollen en harmonisatie zich toekomstbestendig unnen ontwikkelen.[8]

Basissport versus breedtesport

De belangrijkste wijziging ten opzichte van het vorige beleid is het loslaten van het onderscheid tussen basissport en niet-basissport. Deze voorgaande indeling past niet bij de visie op Sport en Bewegen waarmee ook andere belangrijke maatschappelijke doelen ingevuld kunnen worden. Meerdere sporten komen nu in aanmerking voor ondersteuning vanuit de gemeente.

Behoefteonderzoek binnen sport

In 2017 is er een behoefteonderzoek uitgevoerd naar de binnensportaccommodaties. (Dit onderzoek gaat specifiek over het afgelopen seizoen.) Uit dit onderzoek is gebleken dat de capaciteit ontoereikend is. Een vervolgonderzoek wordt uitgevoerd om de oplossingsrichtingen nader te verkennen. Het vervolgonderzoek zal meer kwalitatief van aard zijn en gericht op de toekomst inclusief principes als multifunctioneel gebruik, modernisering, wijkverdeling. In het vervolgonderzoek worden ook de wensen van meer gebruik meegenomen en de latente behoefte (verenigingen die graag meer ruimte willen huren dan dat ze nu aangeven). Verder worden ook gebruikers die nu (nog) geen gebruik maken van het aanbod in Teylingen meegenomen.

Regionale voorzieningen

Zoals ook in de voorgaande sportaccommodatie nota 2012-2015 was opgenomen, betaalt de gemeente in principe niet mee aan regionale voorzieningen buiten Teylingen. Echter, topsport of regionale voorzieningen kunnen eventueel op ondersteuning rekenen indien regionale afstemming en overeenstemming heeft plaatsgevonden op basis van een duidelijk aangetoonde regionale behoefte. [9] Voorwaarden is dat ook de financieringsmogelijkheden duidelijk in beeld zijn gebracht. (Zie uitvoeringsagenda) Het toetsingsmodel is hierop niet van toepassing; er is altijd een afzonderlijk besluit nodig.
Indien er bij een (nieuwe) investeringsaanvraag voor nieuwe of een uitbreiding van een voorziening of accomodatie, een regionaal alternatief voorhanden is, wordt dit meegenomen in de overweging voor toekenning bij een aanvraag.

Topsport

Er wordt ingezet op breedtesport omdat hiermee een zo'n groot mogelijke groep mensen wordt gefaciliteerd en gestimuleerd om te sporten en te bewegen. Topsport en breedtesport staan echter niet volledig los van elkaar. Breedtesport heeft een aanvoerfunctie voor de topsport en dat begint bij de talentontwikkeling. Daarnaast heeft topsport een aanjaag- en voorbeeldfunctie voor inwoners om zelf ook actief te gaan sporten. Op het gebied van leefbaarheid heeft topsport een sociaal bindende kracht en een saamhorigheidsgevoel tot gevolg omdat men zich identificeert met een deelnemende sporter of team uit het dorp. Als de mogelijkheid zich voordoet om in de (rand)voorwaardelijke sfeer bij te dragen aan topsport, staat de gemeente Teylingen daar positief tegenover. De gemeente treft hiervoor bij voorbaat geen specifieke financiële maatregelen of neemt geen andere rol in dan

- het stimuleren van talentontwikkeling in overleg met andere partijen en indien mogelijk aansluiting zoeken bij het landelijk of regionaal (Olympisch) netwerk;
- Als blijkt dat talent uit Teylingen vanwege financiële omstandigheden wordt belemmerd in de ontwikkeling van een bijzonder talent op het terrein van sport kan de gemeente een rol in deze talentontwikkeling invullen. In de uitvoeringsagenda is het opzetten van een stimuleringsregeling Sport Talent opgenomen inclusief mogelijkheden tot financiele ondersteuning).
- als er sprake is van topsport, het faciliteren van verenigingen om hun accommodatie topsport waardig te maken. Daarbij wordt gezocht naar het slim en efficiënt benutten en optimaliseren van de (huidige) accommodaties.

Nieuwe sporten

Nieuwe sporten moeten eerst zichzelf onderhouden; voorwaarden voor ondersteuning voor nieuwe sporten sluiten zoveel mogelijk aan op de voorwaarden voor ondersteuning van bestaande sporten.

8 O.a. nadere uitwerking van de (eigendoms- /gebruiks-) overeenkomsten met de stichtingen met aandacht voor de consequenties van het Sportbesluit op de BTW compensatiemogelijkheden, afspraken en uitwerking van overige kosten zoals belastingen, heffingen die bij beheer en onderhoud horen en de toekomstbestendigheid.

9 De wens voor een regionaal 50 meter wedstrijd bad is hier een voorbeeld casus van.

Duurzaamheid

Duurzaamheid raakt ook de accommodaties en de voorzieningen voor de sport. De MOP's Sport worden geactualiseerd (nulmetingen gemaakt) in samenwerking met de stichtingen en verenigingen. De verwachting is dat na herijking de gereserveerde bedragen in de MOP omhoog zullen gaan door het toepassen van het aspect duurzaamheid (milieu, gezondheid, materiaalkeuze etc). Dit sluit naadloos aan bij de visie op duurzaamheid, Teylingen volledig duurzaam in 2030. (Zie uitvoeringsagenda en financiële paragraaf)

Multifunctionaliteit voorzieningen

Onderzoek zal worden gedaan naar efficiëntie van zowel beheer en exploitatie als vraag en aanbod, waarbij gecombineerd gebruik wordt gestimuleerd (dagbesteding en optimalisatie van de bezetting). Ook voor nieuwe investeringen is multifunctionaliteit zoveel als mogelijk het uitgangspunt. (Zie uitvoeringsagenda)

Ondersteuning

Om alle mogelijke aanvragen voor gemeentelijke ondersteuning te objectiveren en kanaliseren, wordt bij nieuwe aanvragen gebruik gemaakt van een toetsingsmodel. Hierin staan de spelregels voor het indienen van een aanvraag en worden de aanvragen gewaardeerd op onderdelen die als belangrijk zijn bestempeld in de visie en het beleid (zie Hoofdstuk 5). De capaciteitseisen uit de voormalige Sportaccommodatienota, waaraan een vereniging moet voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor financiële ondersteuning vanuit de gemeente, blijven grotendeels gehandhaafd en worden geïntegreerd in het toetsingsmodel.[10]

Beheer en exploitatie

In het kader van de professionalisering is wel een aanvullende voorwaarde opgenomen bij het toetsingsmodel met betrekking tot het beheer en de exploitatie van de voorziening. Het beheer en exploitatie wordt door de vereniging of stichting gedaan en de aanvrager heeft aangetoond de financiële verantwoordelijkheid van exploitatie en beheer te kunnen dragen.

Maatschappelijke Plus

In het toetsingsmodel is via de toetsing op maatschappelijke relevantie, duurzaamheid en vitaliteit, uitdrukkelijk aandacht voor Sport en bewegen bij het investeren in voorzieningen. Voorbeelden zijn: sporten met (zorg)ouderen, mensen met een verstandelijke of fysieke beperking, statushouders, mensen met een smalle beurs, ex-gedetineerden of samenwerken met scholen etc.[11]

10 Het college heeft een onderverdeling gemaakt waaraan zij wil bijdragen. Het college wil alleen de aanleg van voorzieningen ondersteunen die fundamenteel zijn voor het beoefenen van de sport (bijv. toplaag veld, verlichting, etc). Zie bijlage 3

11 Ter inspiratie zijn hier een paar voorbeelden te vinden:
https://www.allesoversport.nl/artikel/sportclub-en-nog-zoveel-meer/
https://voordebuurt.nl/oplossingen/voetbalvereniging-zet-zich-voor-maatschappelijke-doelen
http://www.nocnsf.nl/cms/showpage.aspx?id=14971
http://www.sportknowhowxl.nl/achtergronden/de-sport-recordings/item/100028/begeleiding-essentieel-bij-invullen-van-participatiewet

Sport en bewegen

Bij 'sport en bewegen als doel en als middel' staat het faciliteren, stimuleren en regisseren van de sportbeoefening met het oog op een fysieke en sociale gezonde samenleving centraal. Hierdoor ontstaan raakvlakken met veel gebieden van het gemeentelijke beleid en kan de kracht van een sportieve gemeente als Teylingen ingezet worden bij de sociale kant van het gemeentelijke beleid: gezondheid, onderwijs, opvoeding, zorg, welzijn, inburgering en sociale activering. Vanuit sport kan op deze manier een grotere bijdrage en impact worden verwacht op het gebied van preventie, positieve gezondheid, sociale cohesie en duurzaamheid.

Gezondheid

Een belangrijke rol voor de overheid is het faciliteren van de randvoorwaarden voor bewegen en sporten. Sportparticipatie en beweging kan worden gestimuleerd door verbreding en aanvulling van voorzieningen buiten het reguliere sport en beweegaanbod door o.a. het beweegvriendelijk inrichting van de openbare ruimte, maar ook door specifieke doelgroepen zoals bijv. jongeren of mensen met overgewicht, extra te stimuleren om met sport kennis te maken en aan deel te nemen. (Zie uitvoeringsagenda)

Rook vrij & nix 18

Als gemeente hanteren we een ontmoedigingsbeleid, waar mogelijk zelfs een rook verbod, op locaties waar sport en bewegen centraal staat. Roken en alcohol staan haaks op het nastreven van een fysieke en sociale gezonde samenleving met sport en bewegen. Door samenwerking met de Hartstichting, sportverenigingen en andere partners wordt specifiek aan het anti-rookbeleid en het stimuleren van een gezondere leefstijl verdere invulling gegeven. (Zie uitvoeringsagenda) Met betrekking tot alcohol blijft de gemeente stimuleren op de daarvoor bedoelde campagnes en controleren op het niet schenken van alcohol aan jongeren bij sportverenigingen.

Inrichting openbare ruimte

Een omgeving die uitnodigt tot bewegen stimuleert kinderen tot spelen, ouderen tot een wandeling, werkenden tot sportief recreëren. Een groene omgeving geeft daarnaast rust en draagt bij aan herstel. Een beweegvriendelijk inrichting van de openbare ruimte sluit daarnaast ook aan bij de trend van sporten buiten verenigingsverband. Hierbij kan gedacht worden aan kleine aanpassingen in de openbare ruimte die sportbeoefening mogelijk maken, kleine buitensport voorzieningen, een zogenaamde community faciliteit. Vanuit de gemeente vraagt dit meer aandacht voor de inrichting van de openbare ruimte om deze zo geschikt en veilig mogelijk te maken voor sport en bewegen, maar ook voor actieve vormen van recreatie. Immers juist de groeiende groep 65+ heeft meer tijd voor bewegen en recreëren. Wandelen en fietsen kan worden gestimuleerd door het voorzien in goede wandel- en fietspaden. Door extra faciliteiten zoals een fietsenstalling en laadpunten of een picknickbank in de openbare ruimte wordt het wandel- en fietsareaal uitgebreid. Door bij de (her)inrichting van sportparken of de openbare ruimte aandacht te besteden aan biodiversiteit, neemt de aantrekkelijkheid en de kwaliteit van die ruimte toe, wat weer aanzet tot gebruik van diezelfde ruimte.

Toegankelijkheid accommodaties en voorzieningen (voor mindervaliden)

Het is een nadrukkelijke wens om de sportvoorzieningen en -accommodaties optimaal toegankelijk te maken voor iedereen, waarbij openbare toegankelijkheid het (gemeentelijke) uitgangspunt is, tenzij er moverende redenen zijn dit niet te doen. Dit vloeit voort uit de visie om sociale duurzaamheid onder andere te bevorderen en te stimuleren door middel van sport. Verbinding wordt gezocht tussen participatie, multifunctionaliteit, dagbesteding en sport (voorzieningen of accommodaties). (Zie uitvoeringsagenda)

Maatschappelijke betrokkenheid plus

Gedurende de looptijd van deze nota werkt de gemeente met stichtingen en verenigingen verder uit wat relevante maatschappelijke bijdragen kunnen zijn. Hierbij valt te denken aan het beschikbaar stellen van accommodatie, het organiseren van activiteiten voor specifieke doelgroepen, die passen bij de doelstellingen van sociale duurzaamheid. (Zie ook toetsingskader; Maatschappelijke relevantie)

Gemeente Teylingen

De gemeente heeft meerdere rollen ten aanzien van sport. Net als voorheen heeft de gemeente een rol om sport te faciliteren met accommodaties en voorzieningen. Daarnaast heeft de gemeente de taak om specifieke programma's of thema's te stimuleren (evt. met een subsidie). Tot slot heeft de gemeente een regierol bij uitvoering van beleid of een programma, door de samenwerking van partners tot stand te brengen of te verbeteren of te verbreden. We noemen dit net als in de Transformatie agenda 2017-2018 van de WMO het faciliteren en regisseren van een "basis infrastructuur". Hiervoor wordt een lokaal structureel overleg opgezet met verenigingen en stichtingen.

Welzijn Teylingen

Welzijn Teylingen is de welzijnsorganisatie in de gemeente, naast Welzijnskwartier waar het jongerenwerk is ondergebracht. Vrijwilligerswerk en mantelzorg zijn, naast het direct ondersteunen van cliënten, de belangrijkste taken. Deze organisaties zijn actief in wijken en buurten en maken deel uit van het sociaal team in Teylingen. Steeds nadrukkelijker nemen zij de rol in van verbindende schakel, waarbij ze ideeën en mogelijkheden, mensen en organisaties aan elkaar koppelen. Hiermee kan uitsluiting en eenzaamheid worden voorkomen, participatie worden bevorderd en sociale kracht vergroot. In gesprek met deze welzijnspartners wordt geïnventariseerd of zij een rol op zich kunnen nemen bij het bijeen brengen van de juiste partners of ondersteuning kunnen bieden bij het initiëren of faciliteren van initiatieven door sportverenigingen in het kader van sociale duurzaamheid en maatschappelijke wederkerigheid. Ook hier gaat het om het bieden van de eerdergenoemde "basis infrastructuur". Een voorbeeldinitiatief is de samenwerking van de GGD met ISD en fysiotherapeuten om mensen met overgewicht in een uitkeringspositie weer actief en letterlijk in beweging te krijgen.

Rollen verenigingen

Binnen de gemeente nemen verenigingen een sterke en belangrijke positie in. De eigen kracht van mensen wordt vaker aangesproken. Sporters, mensen die komen om te ontspannen en vrijwilligers met verschillende achtergronden komen samen. Verenigingen draaien op vrijwilligers en deze vrijwilligers moeten gekoesterd worden. Verenigingen dragen bij aan een veilige en goede sfeer in de wijk of gemeente en hebben geen winstoogmerk. Naast de primaire taak, het mogelijk maken van de sportuitoefening, wil de gemeente verenigingen een nadrukkelijke rol geven bij het versterken van de sociale duurzaamheid, omdat het de gezondheidsbeleving en het welbevinden van inwoners verbetert. Ook draagt het verengingsleven bij aan sociale cohesie en leefbaarheid. Verenigingen zijn daarmee een belangrijke schakel tussen de gemeenten en de samenleving.

4

Hoofdstuk 4

Financiën

In september 2011 is de faciliterende rol van de gemeente op hoofdlijnen uitgewerkt in de nota Back to Basics. De financiële ondersteunende rol van de gemeente veranderde in een faciliterende rol. De Sportaccommodatienota 2012-2015 is de eerste nota geweest waarin specifiek sportbeleid opgesteld is. In die nota zijn kaders geschetst om vraagstukken op het gebied van sport te toetsen en hierop te kunnen anticiperen.

Financiën 2018-2021

Er zijn diverse financiële stromen die sport binnen de gemeente Teylingen faciliteren.

Bestaande budgetten

- Bestaande afspraken met verenigingen aangaande de MOP's (voor zowel binnen- als buitensport) blijven geldig zolang de overeenkomsten lopen (zie bijlage 4). Elk jaar worden deze MOP's geactualiseerd. Ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor beheersmatige aspecten worden betrokken bij deze actualisatie. Bijvoorbeeld in verband met "verduurzaming" kunnen op basis van energiepaspoorten van de accommodaties aanpassingen aan de MOP's noodzakelijk zijn. De financiële consequenties hiervan worden in een apart voorstel in beeld gebracht. Energieverduurzaming vraagt grote investeringen, met langlopende kosten en baten, waarover apart zal worden geadviseerd.

- Verder zijn er afspraken die buiten het MOP vallen. In beginsel blijven gedocumenteerde afspraken geldig. De afspraken die nu gedocumenteerd zijn, zijn gereserveerd door de gemeente en hoeven niet in het toetsingsmodel meegenomen te worden.
- Exploitatiesubsidie Stiwa ten behoeve van binnensportaccommodaties inclusief zwembad en gymvoorzieningen.
- Elk van de drie buitensportstichtingen (te weten SEF, SESO en SESRM) binnen de gemeente Teylingen krijgt een financiële impuls van € 7.500,- per jaar, zodat de stichtingen extra kennis kunnen opdoen over professionalisering en specialistisch werk kunnen uitbesteden en expertise kunnen inhuren (bijvoorbeeld op het gebied van BTW, duurzaamheid, energie, verlichting, wet- en regelgeving, regels, collectieve bestuursaansprakelijkheidsverzekering, techniek).
- Om de verbinding tussen sport en het sociaal domein verder te ontwikkelen is €25.000,- opgenomen in de begroting 2018 (structureel).
- Voor de Sport en cultuurregeling is een bedrag van €30.000 begroot (structureel).
- Voor de stimuleringsregeling Sport Talent is financieel dekking mogelijk binnen de bestaande sport begroting Teylingen.

Nieuwe investeringen op aanvraag

- Hiervoor wordt het toetsingsmodel van kracht.
- Alle sportverenigingen en -stichtingen kunnen een bijdrage vragen voor investeringen in sport gerelateerde voorzieningen. Voor het eerste jaar is er een bedrag van maximaal €450.000,- beschikbaar gesteld door de raad, voor het tweede jaar €400.000,- (2019), €350.000,- voor 2020 en € 350.000,- voor 2021, waarbij het de bedoeling is dat niet bestede bedragen vooralsnog beschikbaar blijven voor aanvragen in het volgende jaar. Als het budget na twee jaar nog steeds niet is ingezet, vervalt de investering en vallen de kapitaallasten vrij ten gunste van de algemene middelen van de gemeente.

Afzonderlijke projecten

Daarnaast kan er sprake zijn van afzonderlijke projecten op het gebied van sport. Ontwikkelingen die vanwege hun (financiële) omvang niet binnen het toetsingskader passen (> het jaarlijks beschikbare budget van het toetsingsmodel) of om andere politieke, bestuurlijke of ruimtelijke motieven, alsnog door de raad op hun wenselijkheid en haalbaarheid worden beoordeeld.
Denk daarbij aan bijvoorbeeld Sportpark Elsgeest, wel of niet een nieuwe of vernieuwde sporthal of de uitplaatsing van STV (tennis).

Wat betalen de verenigingen?

- De verenigingen en stichtingen financieren hun eigen exploitatie (zoals verzekeringen, belastingen/heffingen, energie, onderhoud etc.).
- De verenigingen en stichtingen zijn verantwoordelijk voor renovatie-investeringen met betrekking tot veldattributen (doelen, ballenvangers, hekwerken, etc.).
- Binnensportverenigingen betalen huur aan Stiwa (vanwege de hoge investerings- en onderhoudskosten).
- Buitensportverenigingen betalen geen veldhuur aan de gemeente, maar een verbruiksvergoeding aan de stichtingen.

Leningen

Het huidige beleid van de gemeente Teylingen is om geen leningen te verstrekken aan verenigingen, maar wel mede garant te staan voor leningen die verenigingen aangaan bij een bank. Het is geen taak van de gemeente om leningen te verstrekken, met alle bijbehorende financiële risico's.

Kanttekening

Er is momenteel geen uitgewerkt beeld van de noodzakelijke investeringen die de komende jaren wenselijk of nodig zijn. Dit komt onder andere door het feit dat alleen de financiële gegevens van de basissporten bekend zijn en het zicht op wensen of achterstanden in onderhoud bij andere sporten ontbreekt. De huidige bedragen die voor de MOP's in de begroting staan zijn nog gebaseerd op de huidige voorzieningen en accommodaties van de basissporten. Bij toekenning van investeringen aan andere verenigingen zullen direct ook afspraken over beheer en exploitatie moeten worden gemaakt, inclusief het meerjarenonderhoudsplan.

Verbinding sport & sociaal domein

De gemeente is gemotiveerd om (meer of een intensieve) verbinding tot stand te brengen tussen sport en sociaal domein. Hiervoor stelt de gemeente jaarlijks 25.000 euro aan subsidie beschikbaar. Het is wenselijk dat de subsidie vanuit initiatieven door derden worden besteed aan het behalen van de doelstelling. Initiatieven door bijvoorbeeld verenigingen, stichtingen, burgers et cetera.

De gemeente is regisserend en faciliterend. Dat betekent dat de gemeente 'op afstand' staat. Wel moet sprake zijn van een democratische controle op de besteding van de subsidie. Dat is mogelijk door het vaststellen van een kader waaraan de besteding van subsidie wordt getoetst, maar ook door het kiezen van een structuur die controle mogelijk maakt.
Het aanhaken bij een bestaande structuur (fonds of commissie) is lastig, omdat men dan vaak onvoldoende geëquipeerd is voor het op verantwoorde wijze kunnen toedelen van subsidies.
Voorgesteld wordt (in 2018) een adviescommissie aan B&W in te stellen. De leden van de commissie bestaan uit vertegenwoordigers van: (sport)verenigingen, sociaal domein en een lid van het college. De commissie adviseert aan B&W, en B&W nemen de beslissing. Op deze wijze is de democratische controle gewaarborgd en bestaat tevens afdoende rechtsbescherming ten aanzien van de besluiten. Het advies moet worden aangemerkt als zwaarwegend, en daarvan kan alleen in bijzondere gevallen gemotiveerd worden afgeweken. Het toetsingskader is voor de commissie leidend bij de beoordeling van aanvragen om subsidie.

- Maatschappelijke relevantie
- Duurzaamheid in de brede zin van het woord (met name sociale duurzaamheid)
- Activiteiten en vitaliteit

5

Hoofdstuk 5

Toetsingsmodel

Voor nieuwe en uitbreidingsinvesteringen is een toetsingsmodel opgesteld (voor het format en voorbeeld zie bijlage 5). Het model is in het leven geroepen nu niet alleen basissporten een aanvraag kunnen indienen, maar ook niet-basissporten. Bij het doorlopen van het model krijgt de aanvraag een aantal punten die opgeteld tot een totaalscore leidt. Op basis van de totaalscore zullen de aanvragen wel of niet gehonoreerd worden.

Het college kan op basis van het toetsingsmodel snel en flexibel reageren op aanvragen, rekening houdend met de marktwerking binnen en modernisering van sport. Het gaat om een model dat gezien moet worden als een startpunt op basis waarvan ervaring opgedaan kan worden. Het model wordt vervolgens doorontwikkeld totdat het volledig voldoet aan de gemeentelijke behoefte en verwachtingen en de gewenste resultaten uit de Nota Sport & bewegen worden bereikt. Hiervoor zal, zoals aangegeven in hoofdstuk 6, monitoring en evaluatie plaatsvinden van de jaarlijkse aanvragen en het doorlopen toetsingsproces. Periodiek wordt getoetst of de scores in het model voldoen of moeten worden bijgesteld. De doorontwikkeling van het model is daarom mede onderdeel van de Uitvoeringsagenda Sport & bewegen.

De eerste actie bij de toetsing van aanvragen is het nagaan of een aanvrager in aanmerking komt en voldoet aan de voorwaarden om een aanvraag in te dienen. Daarna vindt een puntentoekenning plaats op basis van de toetsingscriteria. Bij meerdere aanvragen is de puntentoekenning bepalend voor de prioritering. Daarnaast wordt bekeken wat het bedrag van de investering zou moeten zijn, waarbij de eigen inbreng en hoogte van de contributie kritisch worden beoordeeld. De omvang van de dan berekende benodigde investering worden getoetst aan het bedrag dat de gemeente voor deze nieuwe investeringen op aanvraag (nog) beschikbaar heeft. Op basis daarvan wordt een aanvraag wel of niet geheel of gedeeltelijk gehonoreerd.

Voorwaarden zijn:

- Indienen t/m half maart om voor datzelfde jaar ondersteuning te krijgen;
- Aanvrager (sportorganisaties) moet afkomstig zijn uit Teylingen en/of in Teylingen gevestigd zijn;
- Het beheer en exploitatie wordt door de vereniging of stichting gedaan en de aanvrager heeft aangetoond de (financiële) verantwoordelijkheid van de investering en van de exploitatie en het beheer te kunnen dragen en stemt hiervoor in met een structurele vorm van toezicht, waardoor de kwaliteit wordt gewaarborgd;
- Alleen sport gerelateerde zaken komen in aanmerking. Dus wel velden, en eventueel lichtarmaturen, kleedkamers, EHBO ruimte of opbergruimte, maar niet de kantine, dug out of tribune, sportmateriaal en andere verrijdbare zaken (zie bijlage 3);
- Aanvraag moet afkomstig zijn van een niet-commerciële partijen en de (sport)activiteit kan niet commercieel worden uitgevoerd en draagt bij aan het (maatschappelijke) doel van de nota Sport & bewegen;
- Bij een multifunctionele voorziening zal, in overleg met de gemeente, een stichting de beheerder zijn;
- Er is geen regionaal alternatief voorhanden.

Toekenningsregel;

- Indien de aanvragen het maximale budget overschrijden, kan gekozen worden om niet de hele aanvraag te honoreren, maar bijv. van twee aanvragen de helft.

Een aanvraag vraagt op basis van het toetsingsmodel een onderbouwing op de volgende punten:

- Aantal gebruikers
- Ledenaantal
- Percentage Teylingse leden
- Opbouw leden/percentage jongeren, ouderen en gehandicapten
- Maatschappelijke relevantie
- Duurzaamheid

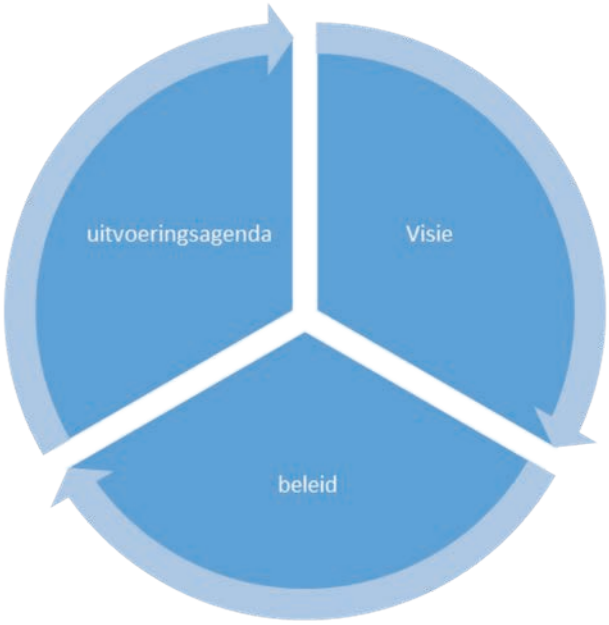
- Activiteiten en vitaliteit
- Uitbreiding/vergroting in verband met capaciteit met in achtneming van de volgende voorwaarden:
  - Drie jaar een capaciteitstekort volgens de huidige NOC*NSF-richtlijnen en/of de huidige richtlijnen van de betreffende bond;
  - Andere verenigingen (die een vergelijkbare sport beoefenen) hebben onvoldoende ruimte om de capaciteitsvraag op te vangen;
- Modernisering/vernieuwing
- Einde levensduur/nieuwe activiteit
- Onderbouwing hoogte contributie
- Omvang investering
- Eigen inbreng
- Gebruiksuren

6

Hoofdstuk 6

Monitoring en evaluatie

Deze nota leent zich voor een cyclische benadering die gekoppeld kan worden aan de begrotingscyclus, gericht op monitoring en evaluatie.

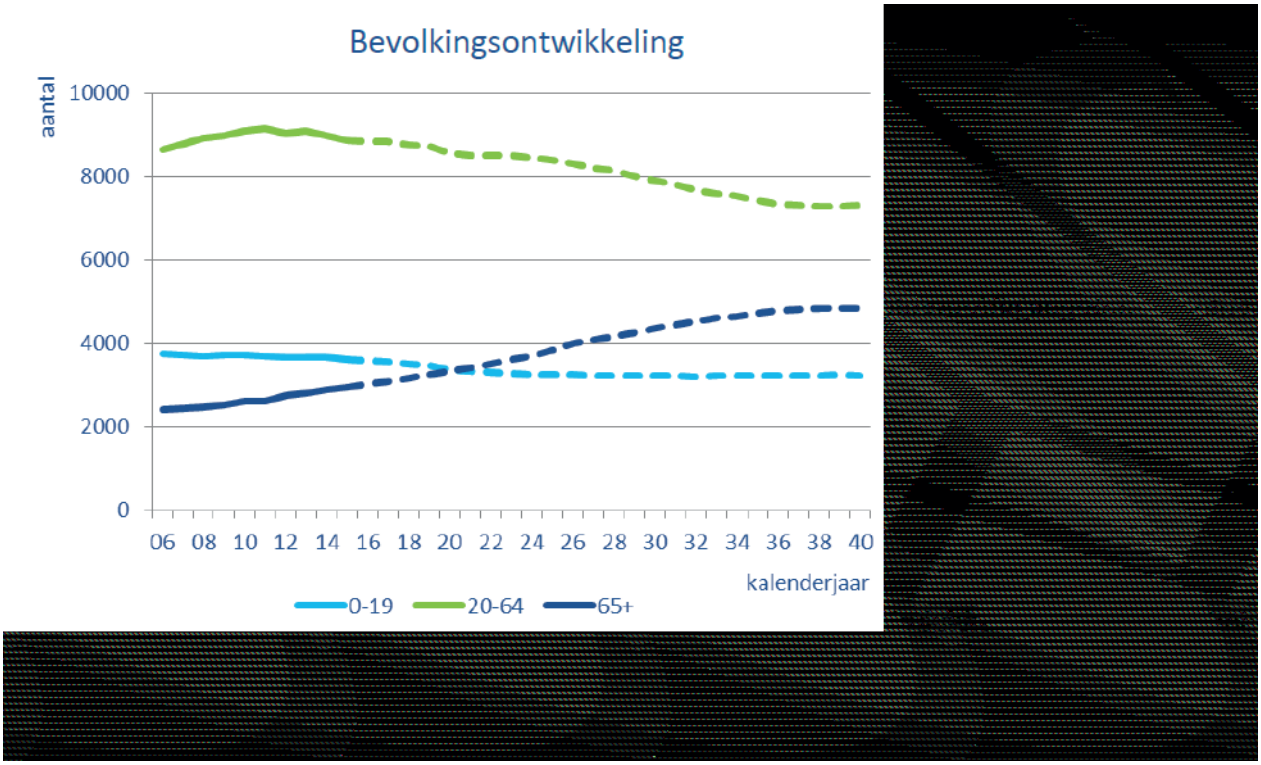

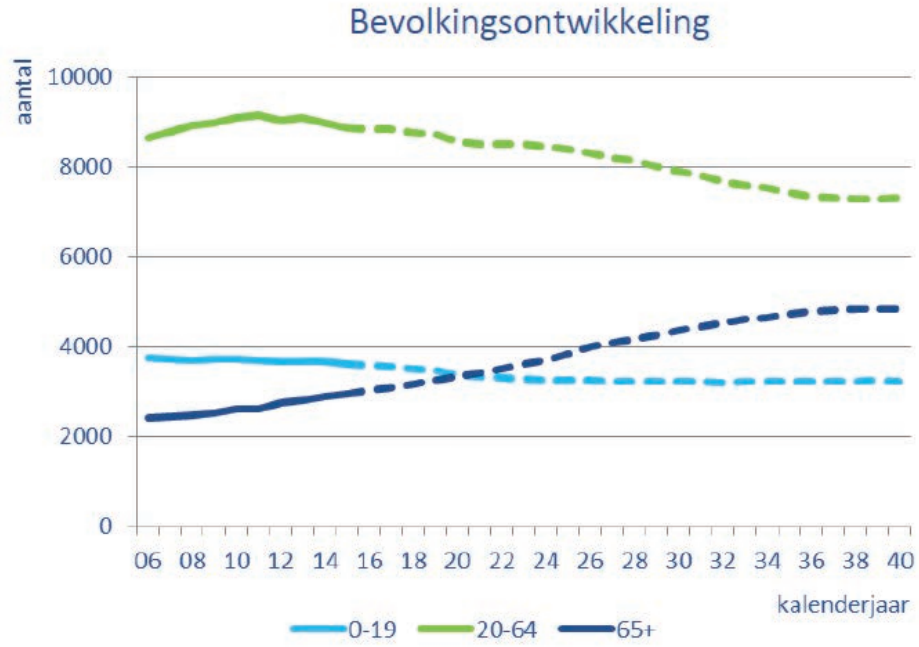
- Mocht blijken dat de hoogte van het beschikbaar gestelde bedragen in het kader van het toetsingsmodel ver afwijkt van de aanvragen, zullen deze bedragen opnieuw voorgelegd worden aan de raad. Als blijkt dat geld op de plank blijft liggen, zal dit na twee jaar teruggestort worden in de algemene reserves van de gemeente.
- Ook zal worden gemonitord of de punten waardering in het toetsingsmodel een juiste weergave is van de belangen die wij als gemeente de meeste waardering willen geven.
- Het toetsingsmodel wordt doorontwikkeld totdat het volledig voldoet aan de gemeentelijke behoefte en verwachtingen en de gewenste resultaten uit de Nota Sport & bewegen worden bereikt.
- Met betrekking tot het stimuleren van de verbinding tussen het sociale domein en sport wordt elk jaar een overzicht verstrekt van de uitgevoerde initiatieven om te bekijken of deze een bijdrage leveren aan de doelstelling van de nota Sport en bewegen. (Binnen de P&C-cyclus)
- Na twee jaar volgt een tussen evaluatie van de Nota Sport en bewegen in zijn totaal om een beeld te krijgen bij de effecten, eventuele bijsturing en prioritering. (Binnen de P&C-cyclus)

Bijlage 1

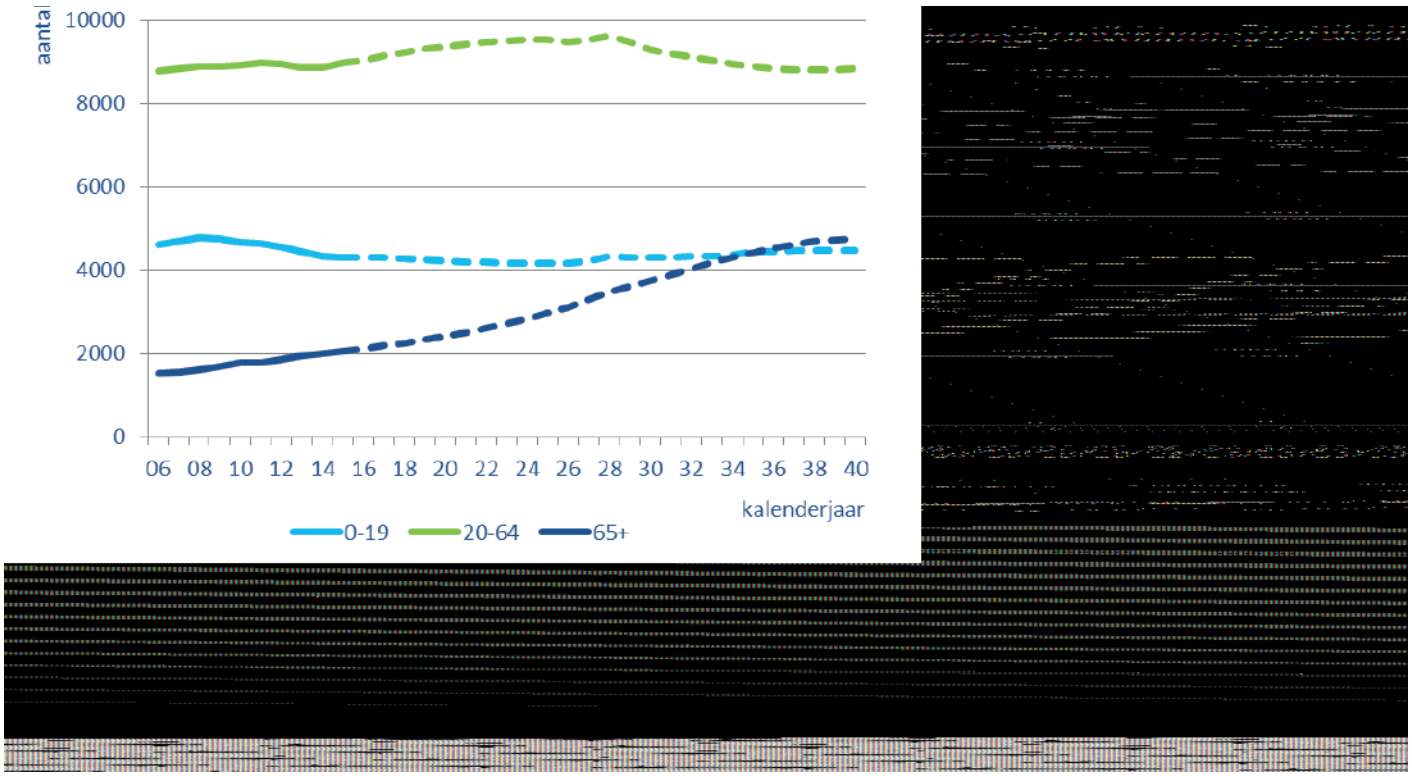
(BRON GGDHM)

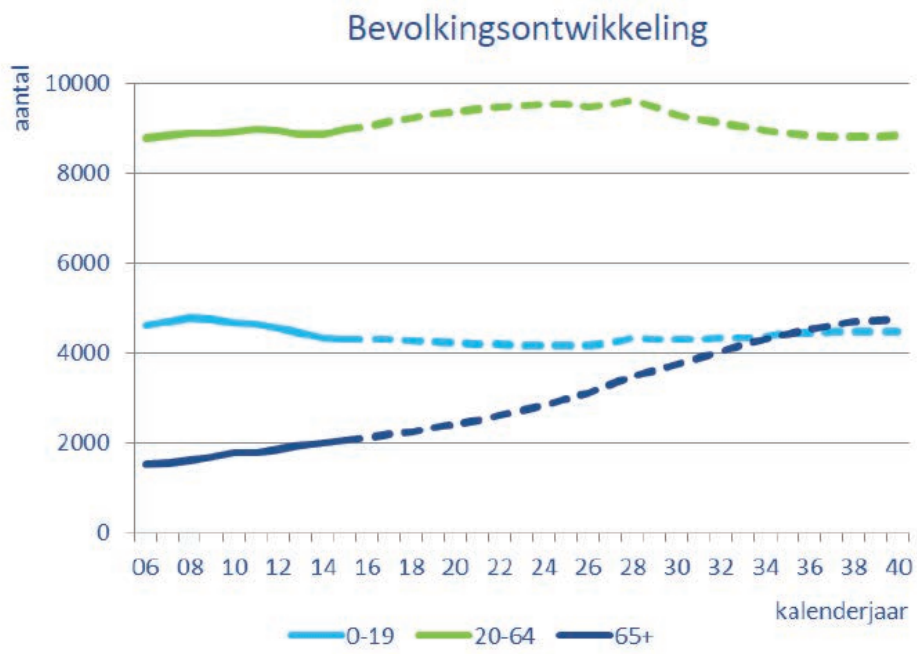
Leeftijdsopbouw en bevolkingsontwikkeling voor Sassenheim:

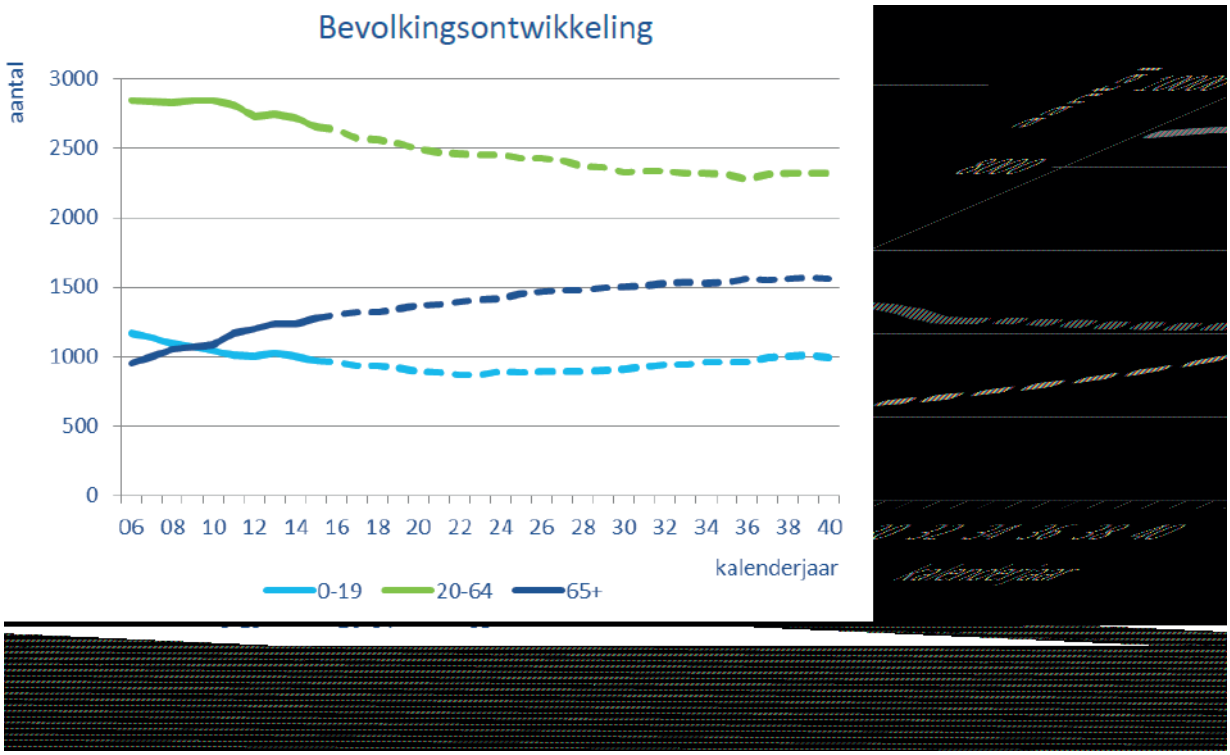

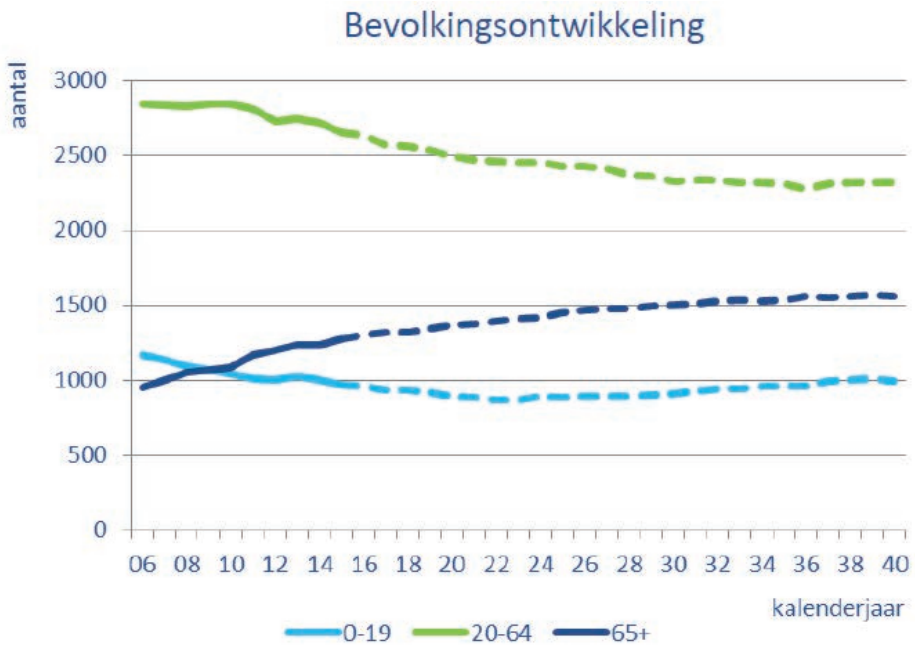
Leeftijdsopbouw en bevolkingsontwikkeling voor Voorhout:

Leeftijdsopbouw en bevolkingsontwikkeling voor Warmond:

Sportdeelname

53% van de Nederlanders van 12 jaar en ouder beoefende in 2014 minimaal 1x per week sport. Mannen sporten iets vaker dan vrouwen, 55 versus 51%. Mensen tot 35 jaar sporten ook vaker wekelijks dan mensen boven de 35 jaar. Van de kinderen van 4 tot 12 jaar deed 66% minimaal wekelijks aan sport. Hierbij is bijna geen verschil tussen jongens of meisjes.[12]
20% van de jeugd in Voorhout (van 11 – 18 jaar) krijgt voldoende beweging, in Sassenheim 15% en in Warmond 20%. Ter vergelijking, voor regio HM (Hollands Midden) ligt dit percentage op 17. Bij 19+ is dit percentage 64 in Voorhout, 68% in Sassenheim, 77% in Warmond en 68% regio GGD HM. Voldoende bewegen voor jongeren geldt als zij in de afgelopen week elke dag minimaal één uur aan de volgende activiteiten hebben besteed: lopen/fietsen van en naar school, gym op school, sporten bij een sportvereniging en/of sporten buiten een sportvereniging om. Volwassenen/ouderen bewegen voldoende als zij vijf of meer dagen per week minstens een half uur per dag matig actief bewegen. Voor volwassenen tot 55 jaar gelden strengere eisen dan voor 55+.[13]

Tabel 2. Voldoende beweging, opgesplitst in jeugd en volwassenen

	Jeugd (11-18 jaar	Volwassenen (>18 jaar)
Voorhout	20	64
Sassenheim	15	68
Warmond	20	77
GGD HM	17	68

Aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) voldeed in 2012 61% van de Nederlandse bevolking van 19 jaar en ouder. De NNGB houdt voor volwassenen in dat zij minstens een half uur matig intensief bewegen op minimaal 5 dagen in de week. In Teylingen voldoet 64% aan deze norm.[14]
De fitnorm wordt door 25% van de bevolking van Nederland gehaald. In de gemeente Teylingen is dit percentage 29. De fitnorm houdt in dat je tenminste drie keer per week zwaar intensieve lichamelijke activiteit verricht gedurende minimaal 20 minuten.[15]

Buurtsporters

Niet alleen verenigingssporten zijn belangrijk, ook buurtsporters vormen een belangrijke groep. Aangezien steeds meer mensen buiten verenigingsverband gaan sporten en bewegen, is het belangrijk ook voor deze groep aandacht te hebben. Jongeren geven aan krachttraining te willen doen in de buitenlucht; gekeken kan worden naar de mogelijkheden hiervoor. Naast maatschappelijk organisaties als verenigingen kunnen scholen, ondernemers en seniorenorganisaties op deze ontwikkeling inspelen. Maar ook verenigingen kunnen hierop inspelen met aangepaste lidmaatschappen.

Overgewicht

Overgewicht komt bij kinderen van 2 – 14 jaar bij 8% voor in de drie kernen. Dit ligt iets lager dan bij HM; 11%. Overgewicht bij 19+ komt bij 44% voor in Voorhout, bij 48% in Sassenheim, 47% in Warmond en 48% HM.[16] Of iemand overgewicht heeft is berekend met behulp van de Body Mass Index (BMI). Een medewerker van de JGZ (Jeugdgezondheidszorg) heeft hiervoor het gewicht en de lengte gemeten. Ook is rekening is gehouden met het geslacht en de leeftijd van het kind. Als het getal hoger of gelijk is aan 25 kg/m^2 is sprake van overgewicht. Het percentage is een gemiddelde van de leeftijden bij 2 jaar, 3 jaar, 5/6 jaar, 10/11 jaar en 12-14 jaar.[17]

Kindzorgen

Coaches, vrijwilligers en medesporters zien vaak goed als leden afwijkend gedrag laten zien. Afwijkend gedrag wordt opgemerkt, maar vaak weet men niet waar men met hun zorgen terecht kan. Kindzorgen (bijv. kindermishandeling en verwaarlozing, huiselijk geweld, verlies en rouw, echtscheiding, pesten en gepest worden, kinderen met ouders met een psychiatrische stoornis en één van de ouders in de gevangenis) worden vaak gesignaleerd binnen een vereniging, maar men weet niet waar men heen

12 https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/sport-en-bewegen/cijfers-context/huidige-situatie#node-sportdeelname-wekelijks
13 https://www.ggdhm.nl/gemeenten/item/teylingen
14 https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/sport-en-bewegen/regionaal-internationaal/beweegnorm
15 https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/sport-en-bewegen/regionaal-internationaal/fitnorm#bron--node-gezondheidsenquête-ge-leefstijlmonitor-lsm
16 https://www.ggdhm.nl/gemeenten/item/teylingen
17 https://www.ggdhm.nl/gemeenten/item/teylingen

kan met de zorgen. Soms heerst er ook een taboe op kindzorgen, men vindt het een gevoelig onderwerp, het schrikt vrijwilligers af, wordt gezien als ongewenste bemoeienis, niet goed voor het imago van de vereniging. De gemeente vindt dit een belangrijk onderwerp en helaas komt het vaak voor (jaarlijks worden er 118.000 kinderen van 0 t/m 18 jaar blootgesteld aan een vorm van kindermishandeling). Daarom vraagt de gemeente om alert te zijn op kindzorgen en bij vragen contact op te nemen met Centrum voor Jeugd en Gezin. Mocht in de toekomst blijken dat er behoefte bestaat aan een informatieavond over dit onderwerp, dan zal deze georganiseerd worden door de gemeente.

Kwetsbare mensen

Kwetsbare mensen zijn mensen die meerdere van de volgende kenmerken hebben: alleenstaand, laag opleidingsniveau, uitkeringsgerechtigd (19 tot 65-jarigen), alleen AOW (65+), laag huishoudinkomen (max 15.200 euro), moeite met rondkomen of een niet-westerse etniciteit.[18]

De absolute aantallen per kern zijn: Voorhout 1505, Sassenheim 1880, Warmond 795. Als voor kinderen (tussen de 11 – 18 jaar) geldt dat het kind twee of meer van de volgende kenmerken bezit: opleiding vmbo-basis/kader, laagopgeleide vader, laagopgeleide moeder, eenoudergezin, nieuw gezin, co-oudergezin, zelfstandig/anders wonend, beide ouders geen betaald werk, niet-westers allochtoon, wordt het kind als kwetsbaar beschouwd. De absolute aantallen per kern zijn voor Voorhout 85, Sassenheim 75, Warmond 25.

Eenzaamheid

Van de volwassenen in Voorhout geeft 7% aan dat zij zich ernstig eenzaam voelt. In Sassenheim ligt dit percentage op 8 en in Warmond op 6%. Ter vergelijking, voor HM ligt dit percentage op 7. Wanneer iemand volgens de schaal van De Jong-Gierveld een hoge score voor eenzaamheid (zowel sociaal als emotioneel eenzaam) scoort, wordt gesproken van ernstige eenzaamheid.[19]

Sociaal uitgesloten

Het absolute aantal mensen in Voorhout dat zich sociaal uitgesloten voelt is 195. Voor Sassenheim ligt dit aantal op 245 en voor Warmond op 100 en HM 18.400. Onder sociaal uitgesloten wordt verstaan dat iemand is uitgesloten indien hij/zij op minimaal twee van de volgende dimensies is uitgesloten: (1) sociale participatie (eenzaamheid, contact met buren), (2) materiële deprivatie (financiële middelen), (3) sociale grondrechten (woning, woonomgeving, zorg) of (4) normatieve integratie (naleven Nederlandse normen en waarde).[20]

Gehandicapten

Gehandicapten is een groep mensen die speciale aandacht verdient. Deze groep laat over het algemeen een relatief geringe sportdeelname zien. Dit komt doordat zij afhankelijk zijn van een aantal factoren, waaronder o.a. toegankelijkheid accommodatie, aangepast materiaal, vervoer, voldoende spelers in het geval van een teamsport. In de gemeente is de zevensprong actief op het gebied van gehandicapten en organiseert creatieve, sportieve en sociale activiteiten voor verstandelijke en/of meervoudig gehandicapten van 5 tot 55+ jarigen.

Ook een aantal 'reguliere' (sport)verenigingen binnen de gemeente heeft aandacht voor deze groep mensen, maar er is nog veel te winnen op dit gebied. Dit komt het sporten van deze groep niet alleen ten goede, ook worden ze meer onderdeel van de vereniging en de andere leden van de vereniging kunnen leren van deze mensen. De gemeente is zich ervan bewust dat de groep gehandicapten een zeer gevarieerde groep is. Het is verstandig dit punt op te pakken in Bollen5verband, omdat de praktijk leert dat het vaak lastig is een heel team samen te stellen met aangepaste sporters. Op deze site kan meer informatie gevonden worden voor aangepast sporten: http://www.aangepastsportenzuidholland.nl/

18 https://www.ggdhm.nl/gemeenten/item/teylingen

19 https://www.ggdhm.nl/gemeenten/item/teylingen

20 https://www.ggdhm.nl/gemeenten/item/teylingen

Bijlage 2

Regeerakkoord oktober 2017

Paragraaf 1.6 Sport

Sport bevordert de gezondheid en brengt plezier, trots en saamhorigheid. Sport verdient daarom onze aandacht, te meer omdat bonden en verenigingen het steeds lastiger hebben om vrijwilligers te vinden en de financiële mogelijkheden voor verdere professionalisering van de breedte- en topsport beperkingen kennen. Samen met de sportsector en gemeenten willen we de sport in Nederland financieel en organisatorisch versterken. Sportbonden en een bloeiend verenigingsleven hebben hierin een centrale positie.

- We willen een sportakkoord sluiten. Belangrijke partners hierbij zijn de sportbonden, sportverenigingen, sporters met een beperking, en gemeenten. Doel is om de organisatie en financiën van de sport toekomstbestendig te maken. Daar hoort in onze tijd ook diversiteit in de samenstelling van sportbonden bij, net zoals de ontwikkeling van open sportclubs in wijken en een laagdrempelige toegang voor kinderen. Voor het versterken van de positie van de sportbonden trekt het kabinet structureel 10 miljoen euro uit. De regeling Energiebesparing en duurzame energie sportaccommodaties wordt daarnaast verlengd.
- Het kabinet verdubbelt de in 2016 afgesproken structurele intensivering voor de topsport van 10 miljoen euro per jaar naar 20 miljoen euro per jaar om meer kansen te bieden aan onze Olympische en Paralympische teams. Daarnaast komt er meer ruimte voor topsport talenten om onderwijs en topsport combineren.
- Het kabinet trekt structureel 5 miljoen euro extra uit ter ondersteuning van de organisatie van sportevenementen in Nederland, waaronder EK's, WK's en multisportevenementen. Het initiatief voor de organisatie van een evenement ligt altijd bij de sport en haar partners. Het kabinet zal het gesprek met de bonden aangaan over de handhaving van de openbare orde bij evenementen en de omgang met gedragingen tijdens evenementen en risicowedstrijden.
- Het kabinet gaat steviger inzetten op de aanpak van dopinggebruik, matchfixing, corruptie en misbruik in de sport.

Reactie VNG / VSG

Kenmerk: VSG/2017/AJ/ms-U17113
Onderwerp: Reactie Regeerakkoord
Contactpersoon: Andre de Jeu

Vereniging Sport en Gemeenten blij met aandacht voor Sport en bewegen in Regeerakkoord

Vereniging Sport en Gemeenten is verheugd te zien dat in het Regeerakkoord sport en gezondheid een sterke rol toebedeeld hebben gekregen. Sport verdient volgens de coalitiepartijen de aandacht. Samen met de sportsector en gemeenten wil het nieuwe kabinet de sport in Nederland financieel en organisatorisch versterken.

Vereniging Sport en Gemeenten was al voorstander van het komen tot de twee akkoorden die in het Regeerakkoord worden genoemd en waarin sport en bewegen een relevante plek hebben:

1. Sportakkoord

Vereniging Sport en Gemeenten steunt de gedachte dat met een Sportakkoord de organisatie en financiën van de sport toekomstbestendig te maken is. Transitie van sportbonden en de ontwikkeling van open en vitale sportclubs in wijken en een laagdrempelige toegang voor kinderen zijn kansrijke doelen. Terecht wordt gesteld dat van een Sportakkoord de sportbonden, sportverenigingen, sporters met een beperking en gemeenten de belangrijke partners zijn.

2. Preventieakkoord

Vereniging Sport en Gemeenten is ook positief over het te sluiten Nationaal Preventieakkoord, waarbij de focus moet liggen op de aanpak van roken en overgewicht. De genoemde partners zoals patiëntenorganisaties, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten, sportverenigingen en -bonden, bedrijven en maatschappelijke organisaties is een logische keuze.

Sport en de Wet Markt en Overheid

Vereniging Sport en Gemeenten is tevreden over de uitzonderingspositie die gemeenten kunnen blijven innemen voor sport in relatie tot de Wet Markt en Overheid. Om oneigenlijke en ongewenste concurrentie tussen overheden en private partijen te voorkomen, zal de algemeen belang bepaling in de Wet Markt en Overheid worden aangescherpt. Echter, voor activiteiten die door overheden ontplooid worden en die anders niet of onvoldoende door marktpartijen worden aangeboden, zoals sport, blijft er een mogelijkheid om deze van overheidswege te verzorgen.

Right to Challenge

Vereniging Sport en Gemeenten vindt meer participatie van sportverenigingen bij hun "eigen" sportaccommodaties belangrijk. Daarom is het een goede zaak dat de coalitiepartijen in overleg met gemeenten via een Right to Challenge-regeling burgers en lokale verenigingen de mogelijkheid geven om een alternatief voorstel in te dienen voor de uitvoering van collectieve voorzieningen in hun directe omgeving, bijvoorbeeld het beheer van sportvelden. Vereniging Sport en Gemeenten gaat er wel vanuit dat lokaal maatwerk mogelijk blijft.

Een proef met enkele gemeenten om te experimenteren met een recht op overname, waarbij lokale verenigingen of buurtbewoners het eerste recht krijgen om maatschappelijke voorzieningen over te nemen en de bijbehorende functie voort te zetten vindt Vereniging Sport en Gemeenten een interessante uitdaging.

Verduurzaming en energie

De regeling Energiebesparing en duurzame energie sportaccommodaties wordt verlengd. Vereniging Sport en Gemeenten vindt dat een goede keuze.

Maatschappelijke diensttijd

Bij de beoogde invoering van de maatschappelijke diensttijd van maximaal 6 maanden worden gemeenten, provincies en lokale organisaties, waartoe ook de sport behoort, betrokken. Vereniging Sport en Gemeenten ziet hier kansen om jongeren (nog) meer te betrekken bij het vrijwilligerswerk voor hun club.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Het Sportakkoord sluit naadloos aan bij de beweging die door landelijke partners waaronder de Vereniging Sport en Gemeenten en VNG en het bedrijfsleven al is ingezet ter bevordering van vitale open en vitale clubs.
Ook het Preventieakkoord is lokaal van belang. Al eerder zijn de positieve effecten van sport en bewegen op gezondheid door gemeenten onderkend, bijvoorbeeld via landelijke programma's als 'Jongeren op gezond gewicht'. Gemeenten kunnen de verbinding van sport met andere lokale domeinen op basis van het Regeerakkoord tevens blijven bevorderen via buurtsportcoaches in het kader van de Brede impuls combinatiefuncties.
Het is verheugend dat in de beoogde aanscherping van de Wet Markt en Overheid de laagdrempelige toegang tot de sport wordt gegarandeerd. Met het oog op deze toegang mist Vereniging Sport en Gemeenten echter wel de aandacht, op een oplossing voor de kostenverhogende omzetbelastingproblematiek bij de verhuur van sportaccommodaties van 6 naar 8 procent.
Voor het versterken van de positie van de sportbonden trekt het kabinet structureel 10 miljoen euro uit. Daarnaast komt er structureel 10 miljoen euro extra voor topsport en 5 miljoen euro meer voor grote sportevenementen. Veel van de activiteiten vinden plaats op lokaal niveau. Vereniging Sport en Gemeenten gaat ervan uit dat bij de verdere uitwerking van deze uitgangspunten, gemeenten nadrukkelijk zullen worden betrokken.

In 2018 is voor het Preventieakkoord 21 miljoen euro beschikbaar, vervolgens twee keer jaarlijks 18 miljoen en vanaf 2021 structureel 5 miljoen euro. Vereniging Sport en Gemeenten gaat ervan uit dat het inzetten op een gezonde leefstijl mede door sport en bewegen op lokaal en regionaal niveau hiermee verder versterkt wordt en dat maatwerk vanwege lokale en regionale verschillen het uitgangspunt zal vormen.

Hoewel gemeenten niet specifiek genoemd worden als partij bij energie en verduurzaming van sportaccommodaties, zijn zij op lokaal niveau wel de grootste eigenaar van alle sportaccommodaties. In combinatie met Right to Challenge en de vergrote inzet op verduurzaming van maatschappelijk vastgoed ligt op dit terrein de komende jaren een stevige uitdaging. Tot slot vindt Vereniging Sport en Gemeenten dat de specifiek in het Regeerakkoord genoemde aanpak van dopinggebruik, matchfixing, corruptie en misbruik, zorgvuldig en gericht dient te gebeuren om de tienduizenden lokale sportverenigingen zonder enige blaam niet onnodig te belasten.

Met vriendelijke groet,
André de Jeu
Directeur Vereniging Sport en Gemeenten

Bijlage 3

Ter verduidelijking van de rol van de gemeente volgt hieronder 'trapsgewijs' per onderdeel omschreven waaruit de verantwoordelijkheid van de gemeente kan bestaan (bij uitbreiding van de accommodatie). De groen gemarkeerde vakken ziet het college als haar verantwoordelijkheid. De wit gekleurde vakken zijn volgens het college een taak van de verenigingen / stichtingen.

Buitensport

Aanleg buiten sportaccommodaties en aanschaf materialen:

- **Taak van de gemeente met betrekking tot speelvelden**

Aanleggen van de fundering en toplaag sportvloer
Afrastering (hekwerken) van het veld
Lichtmasten
Drainage
Dug-outs
Veldinrichtingsmaterialen (doelen, hoekvlaggen, etc.)
Ballenvangers

- **Taak van de gemeente en verenigingen met betrekking tot clubgebouwen en terreininrichting**

Kleed-/ wasruimten
Kantine
EHBO ruimten
Bestuurskamer / sponsorruimte
Tribune
Opbergruimten
Wandelpaden naar velden (bij een afsluitbaar sportpark)
Terreinafbakening en overige terreininrichting

- **Onderhoud sportaccommodaties**

Renovatie van velden
Dagelijks onderhoud
Onderhoudsmaterialen

De gemeente draagt de volledige kosten van de (toplaag) renovaties van de velden. Deze zit immers financieel verwerkt in het MOP. Het dagelijks onderhoud is, als onderdeel van beheer en exploitatie, voor rekening van de vereniging / Stichting. Wanneer de vereniging het onderhoud niet naar
behoren uitvoert, dan zal de vervanging niet eerder plaats vinden dan in het Mop gepland.

- **Exploitatie sportaccommodaties**

Het is een taak van de verenigingen en/of beheerstichtingen
De gemeente en verenigingen stimuleren sportdeelname om de bezetting en deelname te verhogen conform het uitgangspunt sport & bewegen

Binnensport

Sport		Wel taak gemeente	Niet taak gemeente
Binnensport	Nieuwbouw	x	
	Beheer en exploitatie		x
	eigenaar	x	
Zwembad	Eigenaar huidig zwembad	x	
	Eigenaar evt. toekomstig zwembad		x
	Recreatie		x
	Doelgroepzwemmen	x	
	Beheer en exploitatie huidig zwembad	x	
	Beheer en exploitatie evt. toekomstig zwembad		x

Bijlage 4

	2018 Kosten	2019 Kosten	2020 Kosten	2021 Kosten	2022 Kosten
TOTAAL SPORTPARK ELSGEEST	€ 498.860,00	€ -	€ 11.570,00	€ 7.450,00	€ 156.740,00
TOTAAL SPORTPARK ROODEMOLEN	€ 18.640,00	€ -	€ 300.720,00	€ -	€ -
TOTAAL SPORTPARK SPORTDREEF	€ 188.620,00	€ 96.290,00	€ 1.020,00	€ 7.440,00	€ -
TOTAAL SPORTPARK VIJFMEIWEG	€ 6.160,00	€ 800,00	€ -	€ 57.880,00	€ -
TOTAAL SPORTPARK OVERBOS	€ -	€ 1.360,00	€ -	€ 1.600,00	€ -
Subtotaal renovatiekosten	*€ 712.280,00*	*€ 98.450,00*	*€ 313.310,00*	*€ 74.370,00*	*€ 156.740,00*

Bijlage 5

Het toetsingsmodel

Uitleg model

Per vraag wordt een deelscore toegekend. Alle deelscores worden bij elkaar opgeteld en daarna volgt de eindscore. Voorbeeld: een stichting wil een veld vernieuwen. Zij maken met twee verenigingen gebruik van het veld. De score op vraag 1 is dan 3 * 10 = 30 punten. De maximale score van 130 punten is te halen als op de eerst drie vragen maximaal gescoord wordt.
Vragen 1 – 3 en 7 -12 zijn objectief en hoeven verder geen uitleg. Vraag 4 – 6 vragen wellicht om enige uitleg. Vraag 4, maatschappelijk relevantie. De mate waarin de aanvrager maatschappelijk verantwoorde activiteiten binnen de vereniging verricht (bv aan sporten met (zorg)ouderen, gehandicapten, statushouders, asielzoekers, mensen met een smalle beurs, ex-gedetineerden of samenwerken met scholen etc.), bepaalt de deelscore. Hierbij is Multifunctionaliteit dus een duidelijke positieve toevoeging. Vraag 5, niveau duurzaamheid, zoals eerder gezegd is duurzaamheid een van de drie speerpunten van het college. Daarom zal duurzaamheid als belangrijke factor meewegen. Vraag 6, activiteiten en vitaliteit, hierbij wordt gekeken of een vereniging actief meegaat in de ontwikkelingen binnen de gemeente. Hoe actiever en vitaler de vereniging, des te hoger is de deelscore. Ook hier is een verbinding met multifunctionaliteit. Als alle aanvragen beoordeeld zijn en een score hebben gekregen, zal op basis van de eerder omschreven voorwaarden en toekenningsregel en de hoogte van de score, de bijdrage worden toegekend of niet.

Gebruikers	**Score***	**Gewicht**	**Max. score**
			130
1. Aantal gebruikende verenigingen/ organisaties	1 = 1 1-3 = 3 4-5 = 5	**10**	
2. Totaal aantal leden	<50 = 0 50-100 = 1 150-500 = 3 500-1000 = 4 >1000 = 5	**8**	
3. Aantal leden woonachtig in Teylingen	<25% = 0 25-50% = 1 50-75% = 3 >75% = 5	**8**	
Betekenis			**180**
4. Maatschappelijke relevantie	Geen = 0 Matig = 5 Hoog = 10	**8**	
5. Niveau duurzaamheid	Geen = 0 Matig = 5 Hoog = 10	**8**	
6. Activiteiten en vitaliteit (timmert men aan de weg?)	Niet of nauwelijks = 0 Weinig = 1 Voldoende = 3 Relatief veel = 5	**4**	
Investering (aard en noodzaak)			
			140
7. Is het een uitbreiding/vergroting van de accommodatie in verband met capaciteit?	Ja, volledig = 5 Ja, ten dele = 3 Nee = 1	**6**	
8. Is het modernisering/vernieuwing van bestaande accommodaties (bijv. wegens nieuwe regelgeving?)	Niet-noodzakelijke, "luxe" modernisering = 0 Niet-noodzakelijke wenselijke modernisering = 1 Niet-noodzakelijke zeer wenselijke modernisering = 3 Noodzakelijke modernisering = 5	**10**	

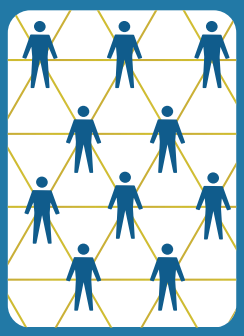
Gebruikers	Score*	Gewicht	Max. score
9. Is het vervanging wegens einde levensduur? Of is het nieuwe accommodatie voor een nieuwe activiteit?	Geen van beide = 0 Nieuwe accommodatie voor nieuwe activiteit = 2 Vervanging accommodatie /einde levensduur = 5	**12**	
Financiën			
10. Omvang investering	>500.000 1 100.000-500.000 50.000-100.000 <50.000	**ntb**	
11. Eigen inbreng (eigen geld, sponsoring, zelfwerkzaamheid etc.)	<5% 5-10% 10-15% 15-20% 20-25% >25%	**ntb**	
12. Onderbouwing hoogte contributie		**ntb**	
Wachttijd			
13. Aantal jaren op wachtlijst	<2 jr. = 0 2-5jr = 2 >5jr = 5		
Totaal			**450**

* de score en weging nog nader wordt uitgewerkt.

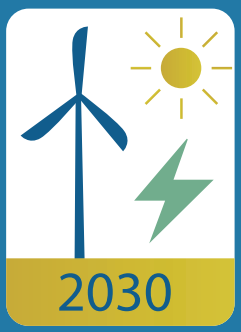

gemeente
TEYLINGEN

Samenwerken

Teylingen volledig duurzaam in 2030

Gezond leefklimaat

Beleid